

Årsberetning for 2024

Samfunns- og næringslivsforskning AS

STYRETS BERETNING FOR 2024

Institusjonell tilhørighet

SNF ble etablert i 1991, og er en del av instituttsektoren i Norge og er godkjent av Norges forskningsråd som forskningsorganisasjon. NHH er største eier med 85 % av aksjene, mens 15 % eies av Stiftelsen SNF. Selskapet har som oppgave å fremme anvendt forskning med basis i NHH-miljøet, og har siden det ble etablert hatt sin faglige tilhørighet hos NHH. Denne tilknytningen er avgjørende for at SNF skal kunne være en ledende tilbyder av anvendt forskning på det økonomisk-administrative fagområdet og innen næringsrettet samfunnsforskning.

Ressursbase

SNF er en prosjektbasert nettverksorganisasjon og bygger sin virksomhet på tilgang til forskerressurser som hovedsakelig består av egne ansatte og fagstaben ved NHH, men hvor også forskere fra andre universiteter og høyskoler i inn- og utland engasjeres i prosjektarbeidet.

Som tabell 1 nedenfor viser, var det i 2024 30 personer som var ansatt hos SNF, hvorav 24 i ulike typer forskerstillinger. Dette er det samme som året før. Med unntak av en forsker, har alle de fast ansatte forskerne i SNF formell doktorgradskompetanse.

I 2024 var 79 assosierte medarbeidere tilknyttet SNF. De fleste av disse har sin hovedarbeidsplass som professorer og førsteamanuenser ved NHH, men SNF har også assosierte medarbeidere med hovedstilling ved blant annet Universitetet i Bergen, Høgskolen på Vestlandet, Handelshøyskolen BI og utenlandske universiteter og forskningsinstitutter. Tolv mastergradsstudenter ved NHH har i løpet av året hatt arbeidsplass ved SNF.

Tabell 1. Antall ansatte og utførte årsverk, 2020-2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Forskere	15	14	17	18	18
PhD-stipendiater og postdoktorer	11	10	10	8	6
Forskningsassistenter	2	1	0	2	0
Administrasjon og støttefunksjoner	6	6	7	6	6
Antall ansatte i SNF	34	31	34	34	30
Utførte forskerårsverk	32,8	30,1	30,6	32,8	29,5
Administrative årsverk	5,7	5,7	5,5	5,6	5,9
Utførte årsverk	38,5	35,8	36,2	38,4	35,6

Prosjektporteføljen til SNF bidro i 2024 til å finansiere 35,6 årsverk. Antall administrative årsverk i egen organisasjon er marginalt høyere enn tidligere år. Antall forskerårsverk var 29,5, og 20,4 av disse er utført av egne ansatte. Dette er 3,3 årsverk mindre enn i 2023, og skyldes hovedsakelig færre PhD-stipendiater og postdoktorer. Antall egne forskerårsverk var således en god del under målet på 25. Assosierte medarbeidere bidro med 9,1 årsverk, noe som er det samme som året før.

Organisering

Virksomheten til SNF bygger på at det innenfor forskningsgruppene opparbeides prosjektporteføljer som omverdenen er interessert i og har behov for, og som forskerne finner spennende og meningsfylte. Forskningsgruppenes oppgave er å stimulere til faglig solid forskning som fremstår som relevant for næringsliv, myndigheter og samfunnsdebatt. I tråd med strategien for perioden 2023-2026 har SNF fire forskningsgrupper. Disse er:

- Digitalisering, strategi og ledelse
- Energi, naturressurser og miljø (ENE)
- FAIR Insight Team
- Næringsøkonomi

Arbeidet med implementeringen av *Strategi for SNF 2023-2026. Forskning for et bærekraftig samfunn* har fortsatt med uforminsket kraft gjennom året. SNF har en rekke prosjekter der bærekraft, i ulike fasetter og fra forskjellige finansieringskilder, står sentralt i alle forskningsgruppene. De høye faglige ambisjonene om publisering, formidling, en diversifisert prosjektportefølje og internasjonalisering etc. står fast.

Markedsorientering og finansiering

SNF mottok 8,7 mill. kroner i grunnbevilgning fra Norges forskningsråd i 2024. Dette utgjorde 13,9 % av omsetningen på 62,7 mill. kroner.

Av prosjektinntektene kom 71 % (38,1 mill. kroner) fra Forskningsrådet, mens inntektene fra næringsliv og departementer og underliggende enheter utgjorde 12,4 mill. kroner. Dette fordeler seg på 3,7 mill. kroner (7 %) fra næringslivet og 8,6 mill. kroner (16 %) fra departementer og underliggende enheter. Den internasjonale prosjektfinansieringen var 3,6 mill. kroner (7 %). Finansieringen fra Forskningsrådet og næringslivet var hhv. 2,8 og 2,4 mill. kroner lavere enn i 2023, mens prosjektinntektene fra internasjonale kilder og offentlig sektor er hhv. 1,6 og 3,0 mill. kroner høyere. SNFs strategi er å få en bedre balansert prosjektportefølje med en høyere andel oppdragsprosjekter og mer internasjonal finansiering, og samlet var denne andelen 4 prosentpoeng høyere i 2024 enn i 2023.

SNF bygger sin faglige strategi på at forskningen skal finne sted i konstruktivt samspill med sentrale brukere i privat og offentlig sektor innenfor områdene som det forskes på. Den høye

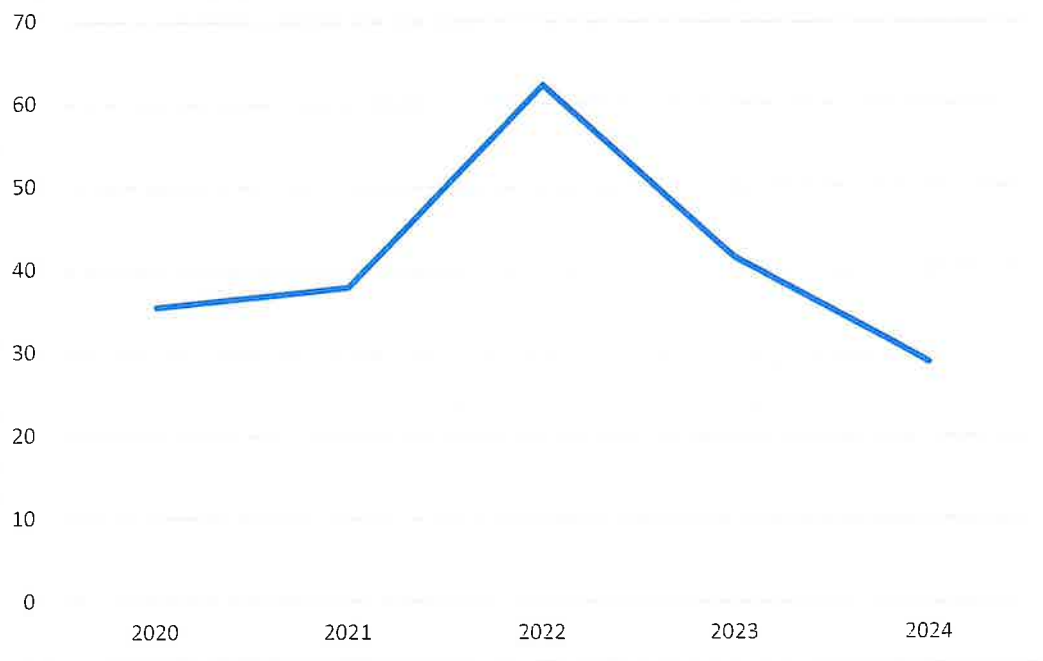
andelen Forskningsrådsfinansiering i SNFs prosjektportefølje betyr ikke at forskningen i SNF avviker fra denne strategien. En rekke av prosjektene som er finansiert av Norges forskningsråd og EU drives også i større eller mindre grad i kontakt og samspill med brukere av forskningen som partnere og medfinansierer. Oppdragsgivere og samarbeidspartnere utenom Norges forskningsråd og EU/Horisont Europa har i 2024 blant annet vært NAV, Agenda Vestlandet (Sparebanken Vest), Vestland fylkeskommune, Landbruksdirektoratet, Innovasjon Norge, Kunnskapsdepartementet, Utdanningsdirektoratet, Konkurransetilsynet, FAO, Tine, Nortura, Bergens Rederiforening, Western Bulk og Equinor.

Faglige resultater

Det er de siste ti årene lagt stor vekt på mer publisering i vitenskapelige tidsskrift, publisering på høyere nivå, deltakelse på nasjonale og internasjonale fagkonferanser med presentasjon av paper, og å styrke formidlingen av SNFs forskning. Dette har gjennomgående lyktes godt, men resultatene varierer en del fra år til år.

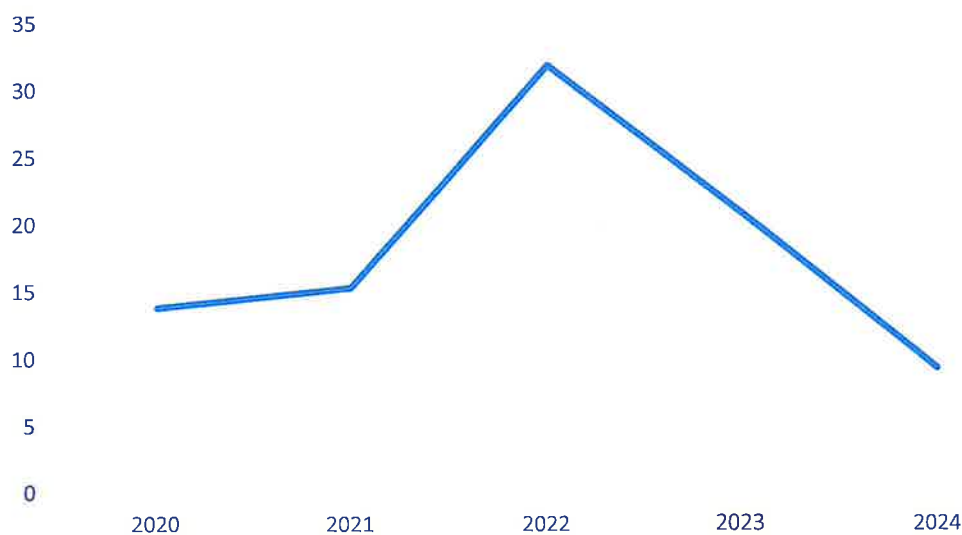
I 2024 er det registrert 32 vitenskapelige artikler (inkl. bokkapitler) som helt eller delvis baserer seg på forskning i prosjekter hos SNF. Nesten alle artiklene er fritt tilgjengelig gjennom 'open access', og er lagt ut på SNFs hjemmeside. I SNFs rapportserie, som også er gratis tilgjengelig på www.snf.no, kom det ut 10 publikasjoner. I tillegg ble ytterligere 14 kapitler eller artikler i fagbøker, lærebøker og konferanserapporter («proceedings»), som ikke er publisert i en vitenskapelig kanal, gitt ut. Det er også en betydelig formidlingsaktivitet gjennom 74 foredrag/framleggelse av paper/poster, 25 populærvitenskapelige artikler og foredrag, og 156 ledere, kommentarer, kronikker og lignende publisert i tidsskrift og dagspresse. SNF har også i 2024 markert seg sterkt i nasjonale media med kronikker, debattinnlegg, intervjuer og innslag blant annet i Dagens Næringsliv, Aftenposten, Morgenbladet, M24, Finansavisen, NRK og TV2. Det er verd å nevne at i artikkelen "Why don't women use artificial intelligence" i The Economist, ble et forskningsarbeid av en av SNFs forskere omtalt. SNFs hjemmeside oppdateres nesten daglig, SNFs profil på LinkedIn har et stadig økende antall følgere, og en av SNFs forskere er medprogramleder i NHHs populære podkast 'Lederskap'.

Antall publikasjonspoeng er en viktig kvalitetsindikator i institutt-, høyskole- og universitetssektoren. SNF hadde en solid økning i antall publikasjonspoeng fram til 2022, men er nå tilbake på samme nivå som i 2019, og sammenlignet med 2023 har SNF 12,6 færre poeng i 2024 – en nedgang fra 41,5 til 28,9 dvs. -30,4 %. Egne ansatte har produsert 21,1 poeng, som er en halvering fra rekordåret 2022. Antall publikasjonspoeng per forskerårsverk (inkl. PhD-stipendiater og post.doc.) er 0,98. Blant egne forskere er antall publikasjonspoeng per årsverk 1,0 og for assosierte medarbeidere 0,86. Totalt er antall publikasjonspoeng per forskerårsverk 0,5 poeng under den langsiktige målsettingen på 1,5 poeng, og 0,3 poeng lavere enn året før. 93 % av publikasjonene er i samarbeid med ansatte ved norske og utenlandske forskningsinstitusjoner og universiteter. Dette er det samme som i 2023.

Figur 1. Antall publikasjonspoeng, 2020-2024

Antall publikasjonspoeng på nivå 2 har, som figur 2 nedenfor viser, hatt en klar nedgang fra 2023 til 2024, fra 20,9 poeng til 9,27 - en nedgang på 56 %, som er det svakeste resultatet på mange år. Andelen publikasjonspoeng på nivå 2 var i 2024 29,5 %, som er 20,8 prosentpoeng lavere enn året før, og godt under det langsiktige målet om minst 40 %. Egne fast ansatte har 7,37 poeng på nivå 2, dvs. 43,9 % og er således over målet. Figur 2 viser utviklingen de fem siste årene.

Figur 2. Antall publikasjonspoeng på nivå 2, 2020-2024

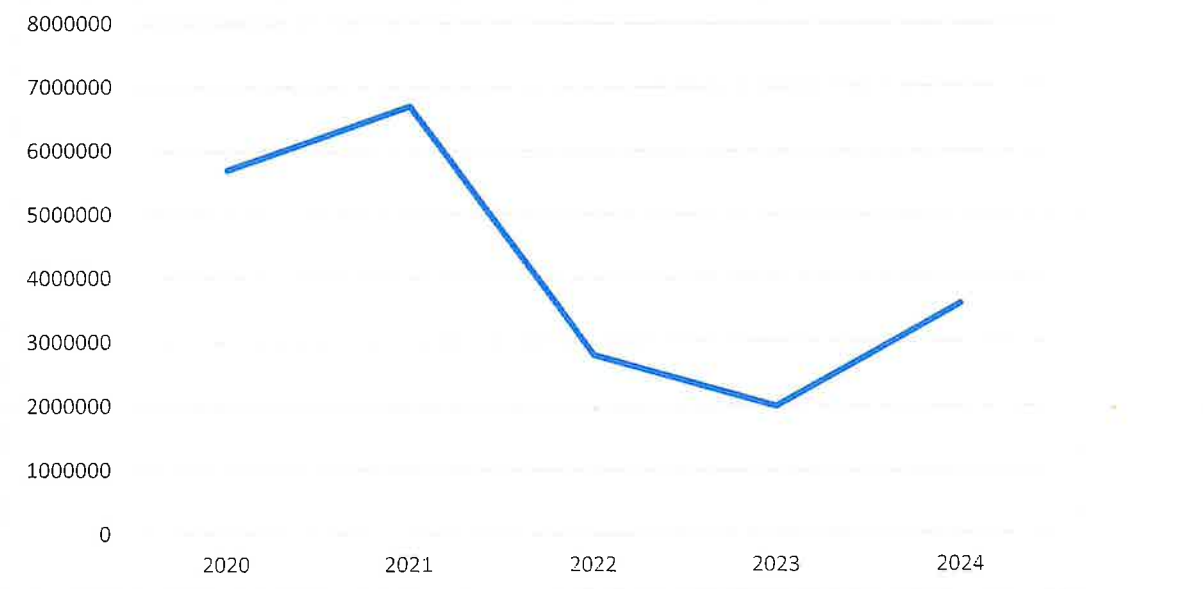
SNFs forskere har i 2024 publisert i anerkjente internasjonale vitenskapelige tidsskrift som for eksempel Management Science, Organization Studies, Journal of Human Resources, Agricultural Systems og American Economic Journal: Applied Economics, men også i de norske tidsskriftene Norsk sosiologisk tidsskrift, Magma og Stat & Styring. Utviklingen når det gjelder publisering er ikke tilfredsstillende mht. antall publikasjonspoeng og poeng per forskerårsverk, og gir grunn til en viss bekymring. Det er en utvikling som bør snus snarest mulig, og særlig er det viktig at flere av forskerne produserer det forventede antall publikasjonspoeng hvert år, og at flere av de assosierte medarbeiderne krediterer SNF på publikasjoner fra SNF-prosjekter.

En av de fast ansatte forskerne disputerte i juni, og en stipendiat leverte avhandlingen i juni og disputerte tidlig i januar 2025. Begge disputerte ved NHH. En PhD-stipendiat forventes å disputere i 2025.

SNF er partner i SFF-en FAIR (Centre for Experimental Research on Fairness, Inequality and Rationality) ved NHH, FME-ene NTRANS (Norwegian Centre for Energy Transition Strategies) ved NTNU og HyValue (Norwegian Centre for Hydrogen Research), der NORCE er prosjekteier, samt SFI-en Climate Futures ved NORCE. I tillegg er SNF partner i Grønn plattform-prosjektet SmartSirk (Smarte fabrikker og sirkulære produkter), som ledes av SINTEF Manufacturing. Dette er nasjonalt viktige forskningssentre og prosjekter som det har stor forskningsmessig verdi for SNF å være partner i, og som bidrar til å støtte opp om strategiens mål om at SNF skal være en bidragsyter til en bærekraftig omstilling av samfunnet. Det bør også nevnes at SNF er partner i en ny og stor senter søknad fra NHH til Forskningsrådets satsing på kunstig intelligens, med tittelen AI for Business and Society (AIBS).

Internasjonalisering

Styret legger stor vekt på at den anvendte forskningen i SNF er i godt inngrep med ledende internasjonal forskning, og høyere grad av internasjonalisering har vært en sentral målsetting. Det er mange elementer i dette – sampublisering med utenlandske forskere, internasjonal konferansedeltakelse med paper, prosjekter med internasjonal finansiering og internasjonale samarbeidspartnere, forskerutveksling m.m. Det har også vært en klar ambisjon å styrke den internasjonale forskningsfinansieringen, særlig med prosjekter fra EUs rammeprogrammer. Målet er at 5-10 % av inntektene skal komme fra internasjonale finansieringskilder, og dette har lyktes godt over tid. Etter topp-punktet i 2021 har trenden vært fallende, men økte igjen fra 2023 til 2024 fra 2,0 til 3,6 mill. kroner. Det arbeides aktivt med å øke den internasjonale finansieringen, og flere søknader er sendt inn og er under vurdering. Utviklingen for perioden 2020-2024 framgår av figur 3 nedenfor.

Figur 3. Internasjonal finansiering, 2020-2024. NOK

SNF er partner i to pågående EU-prosjekter – Invest4Health (Mobilising novel finance models for health promotion and disease prevention) og Hi-Drive (Deployment of higher automation), og et nytt prosjekt ble innvilget på slutten av året - Biological invasions resolved through adaptable, versatile, and engaging nature-based solutions. Ellers har SNF internasjonal finansiering fra EEA Grants, Nordisk Ministerråd, FAO og N-SIDE.

Forskere ved SNF har i 2024 hatt forskningsopphold ved Beijer Institute of Ecological Economics i Stockholm og University of Oxford. I motsetning til tidligere år har ikke SNF hatt gjesteforskere på besøk i 2024.

SNF har på egenhånd og i samarbeid med NHH arrangert flere konferanser og workshops med internasjonal deltakelse, blant annet workshopene *Nordic annual workshop on environmental and resource economics (NAERE)* og *Building Collaborative Advantage Through Small Capacitating Investment*, og konferansene *EAL 2024 - European Association of Labour Economists* og *BECCLE Competition Policy Conference 2024*.

Det er også utenlandske forskere og institusjoner med som partnere på prosjekter hvor SNF er prosjekteier, dvs. i tillegg til de prosjektene hvor andre institusjoner er prosjekteiere. Dette er i all hovedsak forskere og institusjoner i Europa og USA.

24 % av publikasjonene er sammen med utenlandske medforfattere, noe som er 3 prosentpoeng mindre enn i 2023.

Det foregår imidlertid også internasjonalisering på hjemmebane, og SNF har i 2024 hatt ti ansatte med bakgrunn fra andre europeiske land, Afrika, Asia og Sør-Amerika. Åtte ansatte har PhD fra utenlandske universiteter - USA (2), Canada (1), England (4) og Portugal/Irland (1).

Likestilling og arbeidsmiljø

I tråd med krav fra Forskningsrådet og Europa-kommisjonen ble SNFs *Handlingsplan for likestilling og mangfold* vedtatt av styret 15. juni 2022. 17 av de 35 ansatte hos SNF er kvinner. Andelen kvinner er høyest blant administrativt ansatte. 38 % av de samlede forskerårsverkene ble utført av kvinner. Dette er en oppgang på 3 prosentpoeng sammenlignet med året før. Sammenlignet med 2023 har andelen kvinner og med utenlandsk bakgrunn på forsker II nivå økt, mens den er den samme for postdoktor. Andelen kvinner er 50 % for forskningsledere, og to av de assisterende forskningslederne er også kvinner.

Det er styrets oppfatning at det er viktig å ha en sterk representasjon av kvinner i de faglige aktivitetene, og en har derfor arbeidet for en høyere kvinneandel, særlig på seniorforskernivå og blant forskningslederne. Alle kvinnene i forsker II-stilling har i medarbeidersamtaler fått tilbud om tilrettelegging for karriereutvikling, og en kvinne rykket opp til seniorforsker fra 01.01.2025. Både antallet og andelen kvinner på seniorforskernivå er imidlertid fremdeles for lavt. SNF arbeider for at instituttet skal være en inkluderende arbeidsplass som verdsetter mangfold, og har som nevnt ovenfor, ansatte fra mange ulike land. Disse synes å være godt integrerte i miljøet faglig og sosialt, og mange snakker godt norsk eller er i ferd med å lære seg norsk. I styret er det som tidligere fire kvinner og fire menn.

Tabell 2 nedenfor gir en oversikt over ansatte fordelt på stillingskategori, kjønn og utenlandsk bakgrunn (født i utlandet) i 2024.

Tabell 2. Likestilling og mangfold 2024

Stillingskategori	Mann	Kvinne	Antall m/utl. bakgrunn	Andel kvinner	Andel m/utl. bakgrunn
Forsker I/seniorforsker	6	2	2	25 %	25 %
Forsker II	6	4	4	40 %	40 %
Postdoktor	2	3	3	60 %	60 %
PhD-stipendiat	1	0	1	0 %	100 %
Administrasjonen	1	5	0	83 %	0 %
Forskningsledere	2	2	2	50 %	50 %
Ass. forskningsledere	1	2	1	66 %	33 %
Styret	4	4	1	50 %	13 %
Assosierte medarbeidere (årsverk)	6	3	-	-	-

Sykefraværet i 2024 var 3,3 %, som er 1,4 prosentpoeng høyere enn året før, men det er fremdeles på et lavt nivå. Det meste av sykefraværet er langtidsfravær. Arbeidsmiljø, trivsel og samarbeidsforhold er godt, og det arbeides systematisk med dette. Det er ikke rapportert om ulykker eller skader på arbeidsplassen.

Virksomheten forurenses ikke i vesentlig grad det ytre miljø, og det arbeides i det daglige med blant annet kildesortering, reduksjon i papirforbruket og å begrense antall flyreiser. Administrasjonen har startet arbeidet med Miljøfyrtårn-sertifisering av SNF, og planen er at det skal være på plass i løpet av 2025.

Økonomi

Driftsinntektene i 2024 ble 62,7 mill. kroner, som er 0,5 mill. kroner lavere enn i 2023. SNF fikk et overskudd på 5,9 mill. kroner før skattekostnad. Driftsresultatet er -2,0 mill. kroner mot +0,4 mill. kroner året før. Netto finansposter er 7,9 mill. kroner. Skattekostnaden er beregnet til 428.443 kroner slik at årsresultatet blir 5,5 mill. kroner.

Overskuddet tillegges egenkapitalen, som pr. 31.12.2024 var 81,8 mill. kroner. Egenkapitalandelen er 75,3 %, overskuddsprosenten 9,4 % og tapsbufferen 130,4 %. Selskapets likviditet er meget god. Likviditetsbeholdningen pr. 31.12.2024 var 38,9 mill. kroner, og likviditetsgraden er 4,2.

SNF har hatt framgang på mange områder de siste årene, og selskapet drives effektivt og med gode resultater. Som tabell 3 nedenfor viser, har SNF, til tross for årets underskudd, en solid økonomi.

Tabell 3. Økonomiske nøkkeltall, 2020-2024. MNOK

	2020	2021	2022	2023	2024
Driftsinntekter	59,3	63,5	65,2	63,2	62,7
Driftsresultat i årsregnskapet	4,2	6,7	5,9	0,4	-2,0
% av omsetning	7,1	10,6	9,0	0,7	-3,2
Egenkapital	57,9	66,7	70,3	76,3	81,8
Egenkapitalandel %	69,1	74,2	70,7	73,2	75,3
Overskuddsprosent	16,2	14,3	5,9	10,9	9,4
Tapsbuffer %	97,7	105,0	107,8	120,7	130,4
Likviditetsgrad	3,1	3,8	3,4	3,9	4,2

Styret mener det er forsvarlig økonomisk grunnlag for fortsatt drift og bekrefter i samsvar med Regnskapslovens § 3-3a at denne forutsetningen er lagt til grunn ved avleggelse av årsregnskapet. Det er ikke tegnet styreansvarsforsikring i selskapet.

Utsikter

Styret mener at det markedsmessige grunnlaget for SNFs fremtidige virksomhet er godt, selv om markedssituasjonen er krevende med mindre midler til forskning og hard konkurranse. Avtalt prosjektvolum for 2025, 2026 og 2027 er tilfredsstillende, og det er gledelig med en økning av den internasjonalt finansierte forskningen, men det må arbeides aktivt med akkvisisjon av nye prosjekter for å holde forskningsaktiviteten på et høyt nivå, og helst øke den.

Det er en klar ambisjon å bedre de siste årenes gode resultater når det gjelder publisering, internasjonalisering og prosjektakkvisisjon. I 2024 ble det ansatt en ny seniorforsker, og det er ønskelig å ansette 2-3 nye forskere i løpet av 2025 og 2026, dersom prosjektsituasjonen tilsier det, slik at en kommer nærmere målet om 25 egne forskerårsverk og er over kritisk masse på alle forskningsgruppene.

SNFs strategi for perioden 2023-2026, *Forskning for et bærekraftig samfunn*, er et viktig styringsredskap. Implementeringen av strategien begynte i andre halvår av 2023 og vil fortsette i 2025.

Styret takker SNFs ansatte og assosierte medarbeidere for deres store innsats og bidrag til gode resultater.

Bergen, 11. april 2025

HELGE THORBJØRNSEN
Styrets leder

GISLE ANDERSEN

MALIN ARVE

VIVIAN EIKESTAD

ASTRID OLIVE ERVIK

LARS SØRGÅRD

MARGRETHE AANESEN

KARL OVE AARBU

SVENN-ÅGE DAHL
adm. direktør